

Sessie voor adviseurs

Hoe kan ik zelf trajecten begeleiden?

6/09/2023, Klimrek slotevent, Anne-Sophie Sacré (ILVO)

Klimaatconsulenten

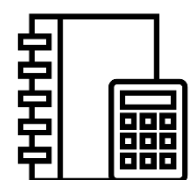
**Wie zijn ze?
Wat doen ze?
Wat drijft hen?**

Klimaatconsulenten

Wie zijn ze?
Wat doen ze?
Wat drijft hen?

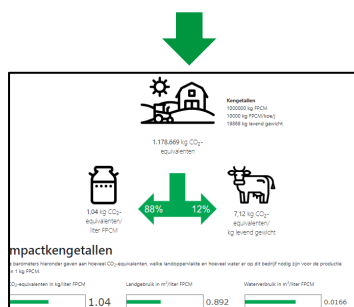
Automatische data-invoer

Invultool

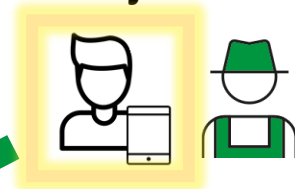
Rekentool

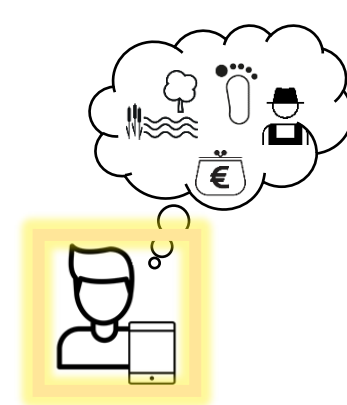
Klimaatscan

Inzicht in klimaatimpact

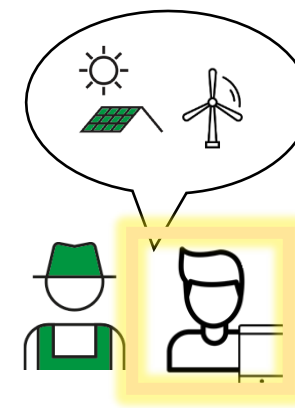
Bedrijfsbezoek

Klimaatskoers

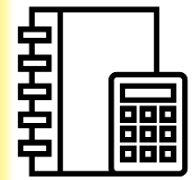

Selectie van klimaatmaatregelen

Advies en begeleiding bij het nemen van maatregelen

Stap 1: bedrijfsinfo verzamelen

Automatische data-invoer

Algemeen

KBO 0000000000

Boekhoudpakket*

Managementpakket

Bioteelt

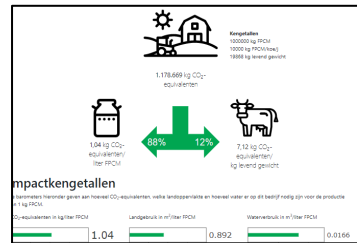
Boekjaar (2021)*

Datum consult 11/05/2021

Invultool

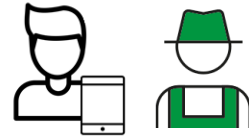
Rekentool

Klimaatscan

Inzicht in klimaatimpact

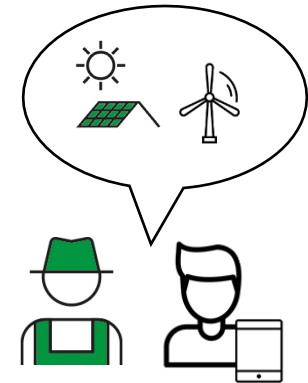
Bedrijfsbezoek

Klimaatskoers

Selectie van
klimaatmaatregelen

Advies en begeleiding bij het
nemen van maatregelen

Klimaatconsulenten, wat doen ze?

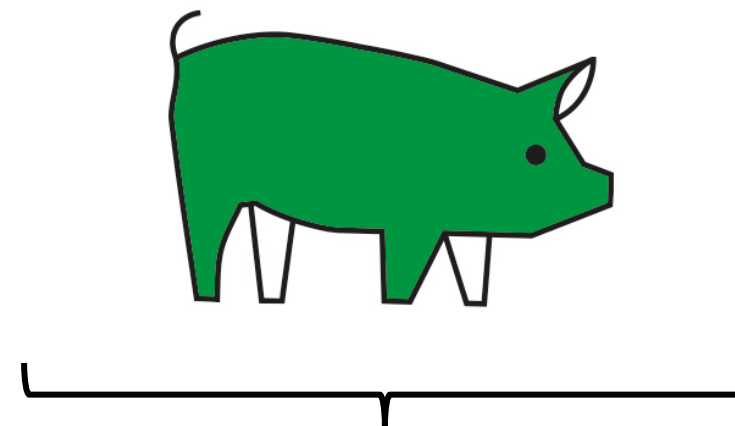
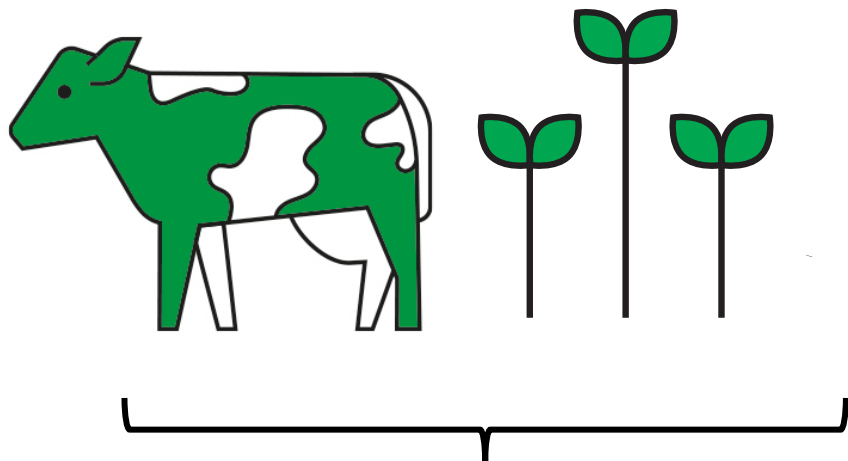
1. Bedrijfsinfo verzamelen

= alle info nodig om

- klimaat- en milieu-impact te berekenen
- Klimaatmaatregelen op maat voor te stellen
- Scenario-analyses uit te voeren

Klimaatconsulenten, wat doen ze?

1. Bedrijfsinfo verzamelen

Online vragenlijst met datakoppelingen

Veebeheer

Veebestand

Geef per diercategorie zo nauwkeurig mogelijk aan waaruit het rantsoen bestaat (let op de gekozen eenheid kg VS of kg DS). Er kunnen meerdere rantsoenen per diercategorie worden 'ingegeven' (via 'Aantal periodes'), geef 'n dal' geval aan hoe lang elk rantsoen gevoederd wordt (via 'Duur periode'). Definieer de voederwaarde van de gevoederde ruwvoeders zo nauwkeurig mogelijk. Via 'Kopieer rantsoen' kan het rantsoen naar een andere diercategorie en periode worden gekopieerd.

Diercategorie	Aantal dieren	Gen. gewicht [Kg/dier]	Standaardgewicht [Kg/dier]	Beweidingsduur [u/d]	Beweidings [kg]	Fractie dropmest [%]	Fractie stalmest [%]	Aantal gekoester	Aantal verkoester	Levend gewicht bij verkoop [Kg/dier]
Melkkoeren			630	0	0	100	0			
Droogstaanden			0	0	0	100	0			
Andere runderen (incl. stieren)			660	0	0	100	0			
Jongvee tussen 1 en 2 jaar			427	0	0	100	0			
Jongvee tussen 0 en 12 maanden			0	0	0	100	0			

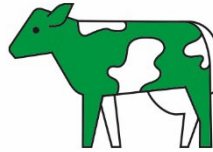
Excelvragenlijst

	A	B	C	D	E	F
1	Zeugen (incl. biggen tot 7 kg), gelten, beren					
2	Inventaris	Eenheid	Waarde	Kengetal	Opmerking	Bron
3	N excretie zeugen, incl biggen tot 7 kg	kg N/dier		21,31		Mestbankaangifte kg N/dier
4	N excretie andere varkens > 110 kg	kg N/dier		20,98		Mestbankaangifte kg N/dier
5	N excretie beren	kg N/dier		20,45		Mestbankaangifte kg N/dier
6	Aantal zeugen naar slachthuis volgens IVB	dier/jaar				IVB zeug, beer, big VAN ALLE SLACHTHUIZEN
7	Totaal warm karkasgewicht van geslachte zeugen volgens IVB	kg/jaar				IVB zeug, beer, big VAN ALLE SLACHTHUIZEN
8	Totaal koud karkasgewicht van geslachte zeugen volgens IVB	kg/jaar				IVB zeug, beer, big VAN ALLE SLACHTHUIZEN
9	Aantal zeugen naar slachthuis (volgens boekhouding)	dier/jaar				Mogelijks verschillend van IVB door verkoop in buitenland
10	Gemiddeld levend gewicht verkochte zeug (volgens boekhouding)	kg/dier		270		
11	Aantal zeugen/gelten/beren gestorven	dier/jaar		0		
12	Gemiddeld gewicht gestorven zeug/gelt/beer	kg/dier				
13	Jaarlijks vervangingspercentage zeugen	%		42%		
14	Aantal opfokgelten/jonge beren aangekocht	dier/jaar				
15	Gemiddeld gewicht aangekochte opfokgelt/jonge beer	kg/dier		115		
16	Herkomst aangekochte opfokgelten/jonge beren	keuzelijst				
17	Aantal opfokgelten/jonge beren verkocht	dier/jaar				
18	Gemiddeld gewicht verkochte opfokgelt/jong beer	kg/dier				

1. Bedrijfsinfo melkvee

Voederaankoop

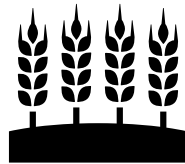
Veebezetting, aankoop,
verkoop en gewichten

Beweiding

Melkproductie en -systeem

Voederproductie

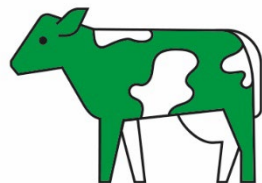
Mestopslagsysteem

Strooiselmateriaal

Energie

Rantsoenen

Water

Diesilverbruik

1. Bedrijfsinfo akkerbouw

Areaal

Zaaizaaddosis

Gewasbescherming

Afgeleverde
opbrengst

Anorganische
bemesting

Bewaarregime

Waterverbruik

Energieverbruik
(net, eigen, injectie)

Organische
bemesting

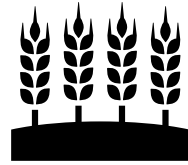

Diesilverbruik

1. Bedrijfsinfo varkens

Voederaankoop

Voederteelt voor varkens

- *Meststoffen*
- *Energie machines*

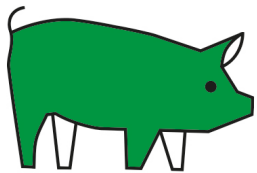
Energie

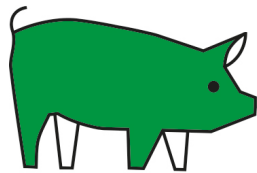
Water

Sterfte

Gemiddelde
veebezetting per stal

Aankoop & verkoop

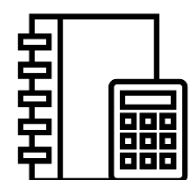
Mestopslag & N
excretie per stal

Strooiselmateriaal

Inputs luchtwasser
(zwavelzuur, wortelhout)

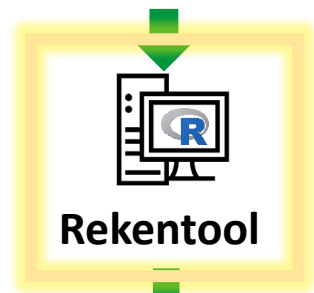

Automatische data-invoer

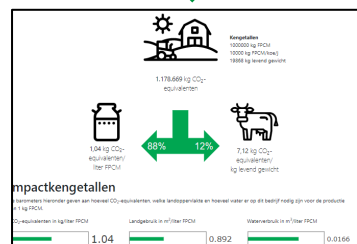
Invultool

Automatische berekening

Rekentool

Klimaatscan

Inzicht in klimaatimpact

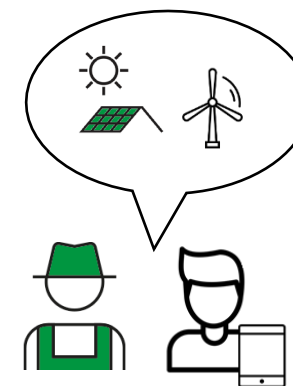
Bedrijfsbezoek

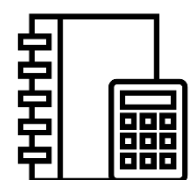
Klimaatskoers

Selectie van klimaatmaatregelen

Advies en begeleiding bij het nemen van maatregelen

Automatische data-invoer

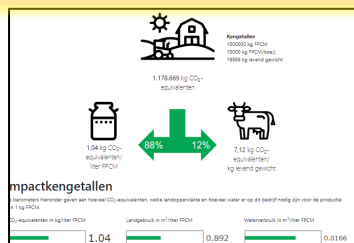
Invultool

Rekentool

Stap 2: resultaat interpreteren

Klimaatscan

Inzicht in klimaatimpact

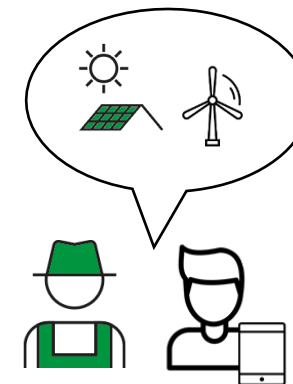
Bedrijfsbezoek

Klimaatskoers

Selectie van klimaatmaatregelen

Advies en begeleiding bij het nemen van maatregelen

Klimaatconsulenten, wat doen ze?

2. Resultaat interpreteren

Gedetailleerd inzicht in de klimaatimpact van het bedrijf

Sterktes?

Verbeterpunten?

Totale klimaatimpact van het bedrijf

Onderstaande figuur geeft de klimaatimpact van het melkveebedrijf weer, alsook het percentage van de impact dat aan melk en aan vlees wordt toegeschreven (=allocatie). De klimaatimpact wordt uitgedrukt in CO₂-equivalenten. Dit houdt in dat alle broeikasgassen, die direct en indirect uit de productie van melk voortvloeien, naar hun equivalente hoeveelheid CO₂ werden omgerekend.

Kengetallen

1142985 kg FPCM

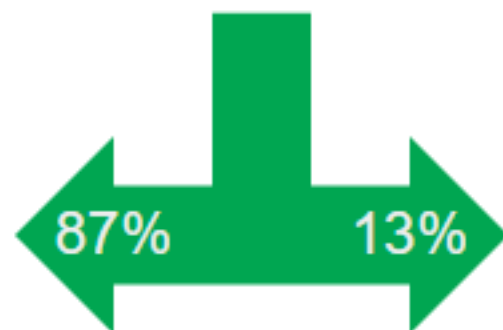
10907 kg FPCM/koe/j

24084 kg levend gewicht

1457473 kg CO₂-
equivalenten

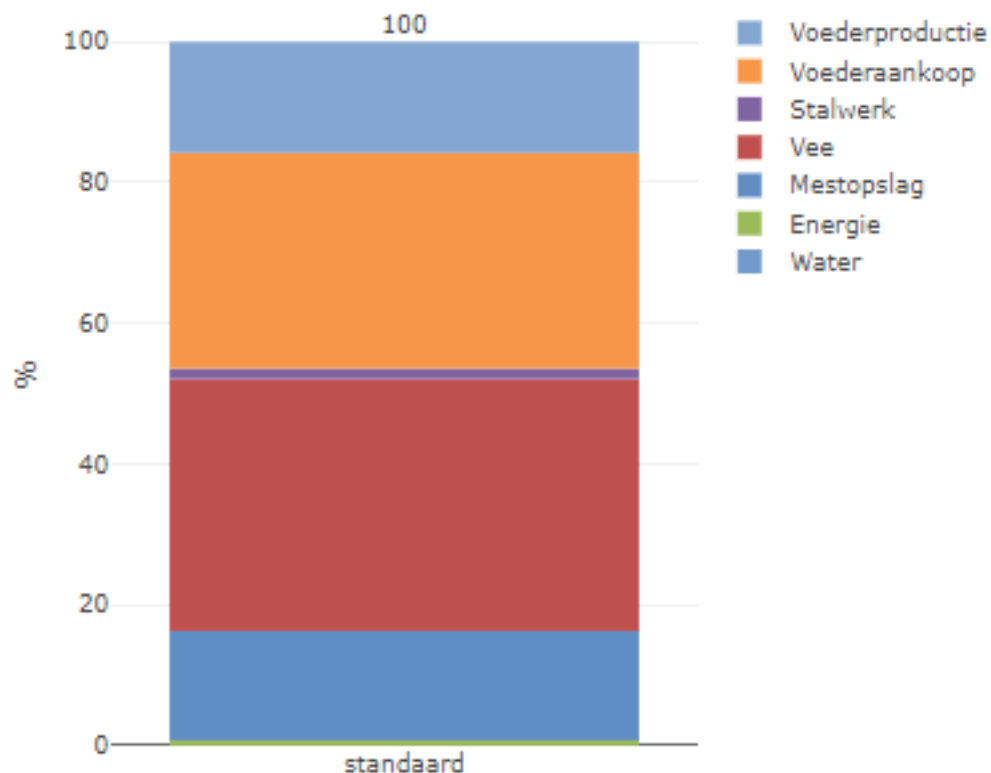
1,11 kg CO₂-
equivalenten/
kg FPCM

7,7 kg CO₂-
equivalenten/
kg levend gewicht

Klimaatimpact per deelsysteem

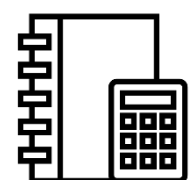
Onderstaande figuur en tabel tonen de bijdragen van de verschillende deelsystemen aan de totale klimaatimpact van het bedrijf. Daarnaast is ook de koolstofopslag op het bedrijf weergegeven onder de vorm van een negatieve bijdrage in CO₂-equivalenten.

Klimaatsverandering kg CO ₂ eq/kg FPCM	standaard
Voederproductie	0,18
Voederaankoop	0,34
Stalwerk	0,02
Vee	0,4
Mestopslag	0,17
Energie	0,01
Water	0
Totaal	1,12

^ voederaankoop	0,3411 (30,65%)
Krachtvoer - Begin lactatie/glucogeen krachtvoer	0,011 (0,984%)
Krachtvoer - Evenwichtig krachtvoer (>20% RE)	0,0088 (0,794%)
Krachtvoer - Evenwichtig krachtvoer (15-20% RE)	0,0294 (2,645%)
Krachtvoer - Gerst	0,0146 (1,311%)
Krachtvoer - Sojaschroot, RC 45 - 70 g/kg, RE < 450 g/kg	0,2557 (22,978%)
Melkpoeder - Kunstmelkpoeder obv wei en magere melk	0,0177 (1,595%)
Ruwvoer - Luzerne, hooi	0,0038 (0,345%)
^ voederproductie	0,1754 (15,76%)
dieselverbruik - Grasklaver (700)-Tijdelijk + gemaaid	0,0041 (0,368%)
dieselverbruik - Grasland (60)-Tijdelijk + gemaaid	0,0091 (0,817%)
dieselverbruik - Silomaïs (201)	0,0049 (0,443%)
meststof - Grasklaver (700)-Tijdelijk + gemaaid	0,0066 (0,589%)
meststof - Grasland (60)-Blijvend + gemaaid	0,0015 (0,131%)
meststof - Grasland (60)-Tijdelijk + gemaaid	0,0153 (1,375%)
meststof - Silomaïs (201)	0,0077 (0,693%)
veldemissies - Grasklaver (700)-Tijdelijk + gemaaid	0,0286 (2,567%)
veldemissies - Grasland (60)-Blijvend + gemaaid	0,005 (0,448%)
veldemissies - Grasland (60)-Tijdelijk + gemaaid	0,0524 (4,707%)
veldemissies - Silomaïs (201)	0,0395

Grootste impact komt van krachtvoer rijk aan componenten met grote klimaatimpact (vnl. soja- en palmpitschroot) of van gedroogde bijproducten (vb. DDGS)

Automatische data-invoer

Algemeen
KBO 0000000000
Boekhoudpakket*
Managementpakket
Bioteelt
Boekjaar (||||)*
Datum consult 11/05/2021

Bedrijfsbezoek

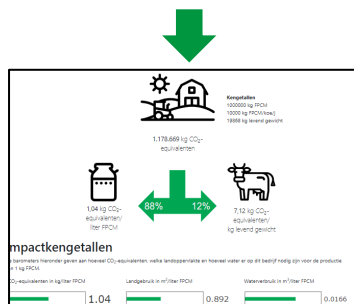

Stap 3: maatregelen selecteren + scenario's maken

Invultool

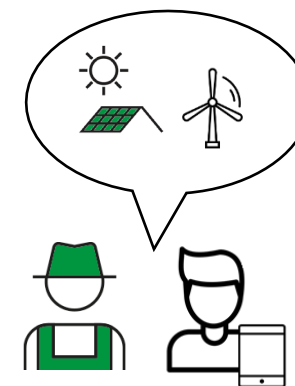
Rekentool

Klimaatscan

Inzicht in klimaatimpact

Selectie van klimaatmaatregelen

Advies en begeleiding bij het nemen van maatregelen

Klimaatskoers

Wat doet een klimaatconsulent?

3a. Klimaatmaatregelen selecteren

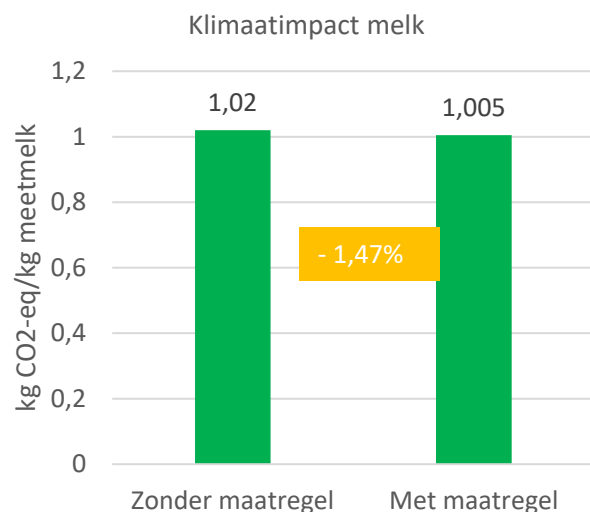
Klimaatscan resultaat + bedrijfsinfo \leftrightarrow randvoorwaarden per maatregel

Maatregel	Wanneer aanraden?	Bedrijf
		x
Bierdraf-koolzaadschroot	Als graskuilaandeel melkveerantsoen \leq 20% op DS-basis.	/
	EN maiskuilaandeel melkveerantsoen \geq 34% op DS-basis van het melkveerantsoen	/
	Geen beweiding (want dan zijn randvoorwaarden niet haalbaar/controleerbaar)	/
	Bierdraf beschikbaar	/
Geëxtrudeerd lijnzaad	Als graskuilaandeel melkveerantsoen \leq 30% op DS-basis.	v
	Geen beweiding (want dan zijn randvoorwaarden niet haalbaar/controleerbaar)	v
	Melkkoeien opsplitsen in 2 groepen (groep die lijnzaad krijgt en groep die dat niet krijgt) moet mogelijk zijn (vb. in robot of krachtvoerautomaat)	v
	EN maiskuilaandeel melkveerantsoen \geq 40% op DS-basis.	v
Alternatieve rantsoencomponenten	Voeders met grote klimaatimpact aanwezig	x
	Nog geen gebruik van reststromen (bietenperspulp, bierdraf, tarwegistconcentraat, WDG...)	x
	Grootste effect op bedrijven met groot aandeel voeraankoop	x
...	..	

Klimaatmaatregelen

Kwantitatieve maatregelen

- Bedrijfsspecifieke doorrekening van klimaatimpact
- Economische doorrekening indien mogelijk

Kwalitatieve maatregelen

- Positief effect, maar moeilijk vooraf te becijferen
- Fiches

VOEDERBEHEER BETERE AFSTELLING KUNSTMESTSTROOIER

Het beter afstellen van de kunstmeststrooier zorgt ervoor dat de gewenste hoeveelheid meststof egaal over het perceel verspreid wordt. Dit resulteert in economisch voordeel en in voordeel op vlak van milieu-impact. Economisch zorgt een homogeen strooibeeld potentieel voor hogere gewasopbrengsten. Op ecologisch vlak draagt een homogene kunstmestverdeling bij aan het reduceren van nitraatuitspoeling.

KLIMAATIMPACT: ++++
 MILIEU-IMPACT: ++++
 KLIMAATWEERBAARHEID: ++++
 EFFECT OP MELKPRODUCTIE: geen
 ECONOMISCHE HAALBAARHEID: geen investering nodig
 PRAKTISCHE HAALBAARHEID: afhankelijk van de huidige afstelling

MAATREGEL

Deze maatregel houdt in dat de landbouwer zijn kunstmeststrooier zelf regelmatig correct afstelt.

Voor wie?

Alle landbouwers met een eigen kunstmeststrooier.

Klimaatconsulenten, wat doen ze?

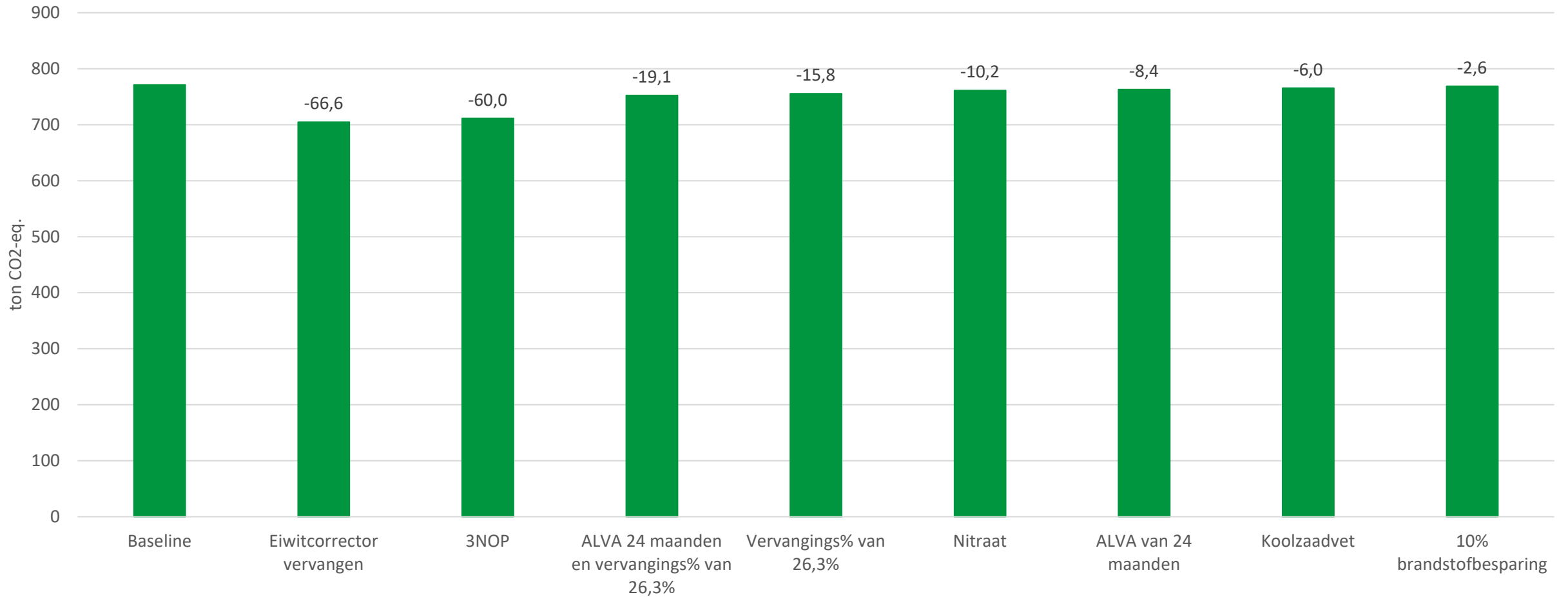
3b. Scenario-analyses maken

- Beslissingsondersteunend:
 - grootteorde van CO2-reductie
 - grootteorde van economisch effect

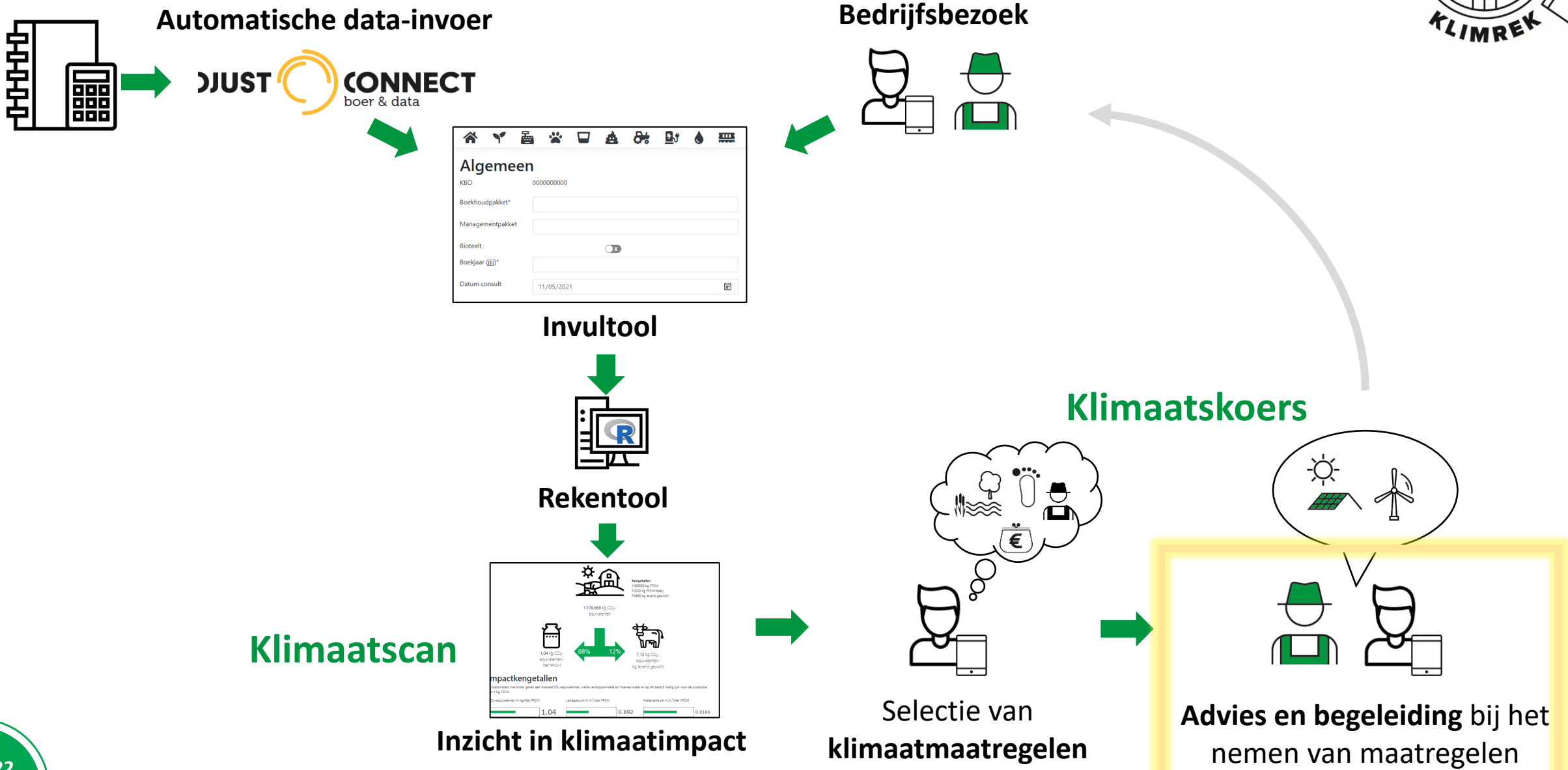
Overzicht van mogelijke klimaatmaatregelen

Effect van mogelijke maatregelen op klimaatimpact bedrijf
(cijfer boven de staafjes=reductie in ton CO₂-eq.)

Tip: Via deze website kan je berekenen met welke vlieg-/autoreis deze besparing in ton CO₂ overeen komt: <https://www.treecological.be/calculator/>

Het klimaattraject in de praktijk

Klimaatconsulenten, wat doen ze?

Rol van de klimaatconsulent

- Inzicht geven in
 - Huidige klimaatimpact
 - Mogelijke maatregelen
- **Doorverwijzen** naar juiste tools/personen voor hulp bij implementatie

Grasklaver op tijdelijke, gemaaide graslanden

Klaver legt stikstof vast uit de lucht. Door naast gras ook rode en witte klaver in te zaaien kan je zo een aanzienlijke hoeveelheid kunstmest uitsparen. Dat is niet enkel goed voor het klimaat, ook je portemonnee vaart er wel bij.

Wat is het effect?

Hoe grasklaver bijdraagt aan een verlaging van jouw klimaatimpact, zetten we in onze maatregelenfiche op een rijtje. Je vindt er ook praktische aandachtspunten, tips van experts en het antwoord op vaak gestelde vragen.

 [Bekijk hier de fiche voor grasklaver \(versie 19/4/2022\).](#)

Aan de slag!

Enkele publicaties, warm aanbevolen door Matthias Cougnon, de ILVO grasveredelaar met een hart voor klaver:

- Handboek grasklaver (gratis te downloaden via de [website van het Louis Bolk Instituut](#))
- De Kracht van Klaver (gratis te downloaden via de [website van het Louis Bolk Instituut](#))

Tijdens de eerste bijeenkomst van het lerend netwerk rond graskuilkwaliteit legde Matthias uit hoe klaver in elkaar zit. De details lees je [hier](#).

Ook B3W schreef [een heldere, beknopte gids](#) over de voordelen van en tips voor een geslaagde grasklaverteelt.

Wil je zelf aan de slag met grasklaver om jouw eiwitvoorziening van eigen bodem te versterken? Dan kan je beroep doen op de gratis adviesdienst i.k.v. het Gras@vies project. Interesse? Neem dan contact op [met 1 van deze adviseurs](#).

Klimaatconsulenten, wat doen ze?

Hoe lang duurt zo'n traject?

Gemiddelde tijdsbesteding per traject (aantal dagen)

	Melkvee	Akkerbouw	Varkens
Scan jaar 1	1-1,5	1	1-1,5
Scan vanaf jaar 2	0,5	0,5	0,5
Koers	1-1,5	1	1
Totaal (excl. verplaatsing)	2-3	2	2-2,5

Klimaatconsulenten, wat doen ze?

Hoe lang duurt zo'n traject?

Gemiddelde tijdsbesteding per traject (aantal dagen)

	Melkvee	Akkerbouw	Varkens
Scan jaar 1	1-1,5	1	1-1,5
Scan vanaf jaar 2	0,5	0,5	0,5
Koers	1-1,5	1	1
Totaal (excl. verplaatsing)	2-3	2	2-2,5

! Sterk afhankelijk van

- Bedrijfscomplexiteit
- Organisatie en voorbereiding van de landbouwer
- Ervaring van de consulent → **steile leercurve!**

Klimaatconsulenten

Wie zijn ze?
Wat doen ze?
Wat drijft hen?

Klimaatconsulenten, wie zijn ze?

Dé klimaatconsulent

Weet **alles** over **alle** aspecten van de bedrijfsvoering?

Klimaatconsulenten, wie zijn ze?

Dé klimaatconsulent

iets

Weet ~~alles~~ over **alle** aspecten van de
bedrijfsvoering!

Klimaatconsulenten, wie zijn ze?

Dé klimaatconsulent

- Is thuis in de sector en op het landbouwbedrijf
- Is goed met cijfers
- Heeft oog voor detail
- Heeft een goed analytisch vermogen
- Durft achter data aan te gaan
- Is bereid om/heeft tijd om zich in te werken
- Is neutraal, laat zich in het advies niet beïnvloeden door commerciële belangen

Klimaatconsulenten, wie zijn ze?

Dé klimaatconsulent

- Is thuis in de sector en op het landbouwbedrijf
- Is goed met cijfers
- Heeft oog voor detail
- Heeft een goed analytisch vermogen
- Durft achter data aan te gaan
- Is bereid om/heeft tijd om zich in te werken
- Is neutraal, laat zich in het advies niet beïnvloeden door commerciële belangen
- **Slaagde met glans voor het examen**

Klimaatconsulenten

Wie zijn ze?

Wat doen ze?

Hoe wordt je één van hen?

Wat drijft hen?

Hoe word je klimaatconsulent?

De opleiding

- Leer je achtergrondinfo over LCA en klimaatimpact
- Leer de vragenlijst correct invullen
- Leer de scan interpreteren
- Leer de juiste maatregelen selecteren
- Leer scenario's maken
- Leer hoe je alles helder overbrengt

Hulpmiddelen: cursus, hulplijsten, klimaatacademie

Klimrek cursus en handleiding
Gebruik en toepassing van de klimaatscan voor melkvee

Samengesteld door: Boerenbond en ILVO
Auteurs: Jana Roels en Anne-Sophie Sacré
I.s.m. Patrick Meulemeester, Veerle Van linden, Reindert Heuts, Anna Demeyer

 Vlaanderen is ondernemen BOEREN BOND ILVO vito

Hoe word je klimaatconsulent?

Het opleidingstraject

OKT 2023

Opleiding
klimrek
klimaattraject

Oefen- en
studieperiode

DEC 2023

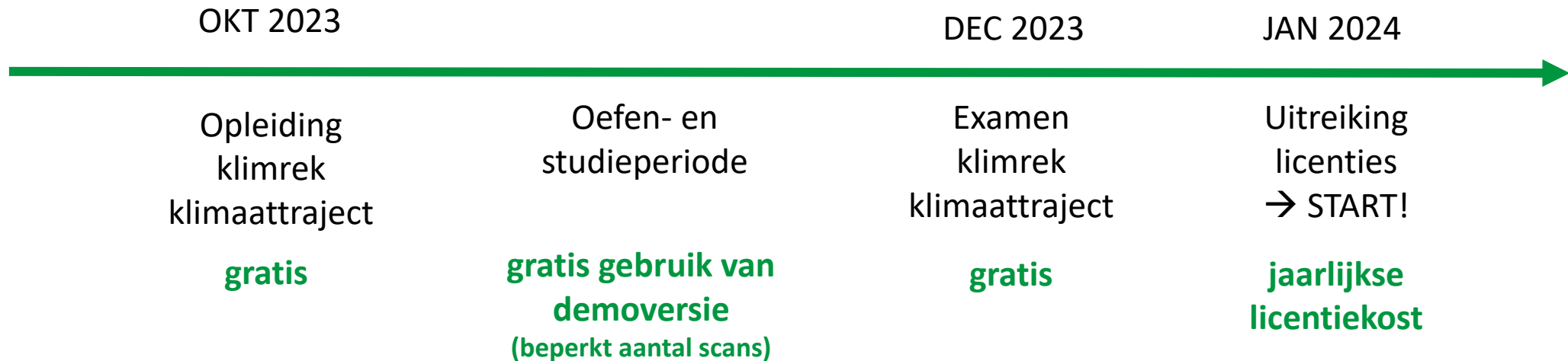
Examen
klimrek
klimaattraject

JAN 2024

Uitreiking
licenties
→ START!

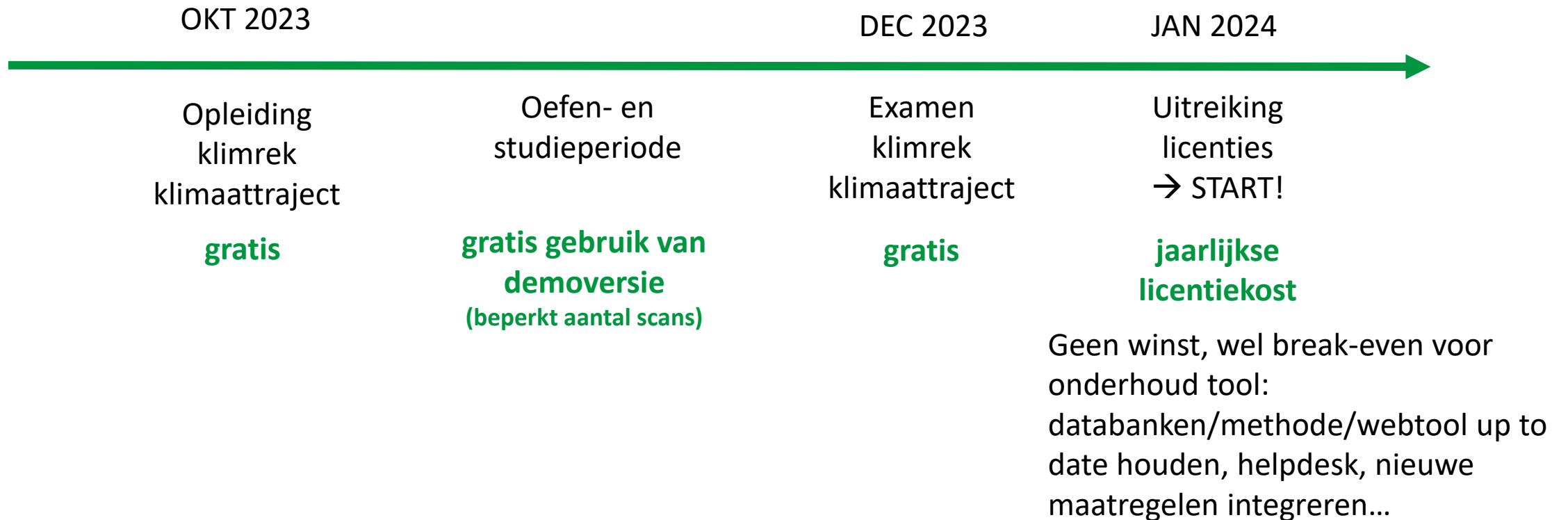
Hoe word je klimaatconsulent?

Het opleidingstraject

Hoe word je klimaatconsulent?

Het opleidingstraject

Klimaatconsulenten

Wie zijn ze?
Wat doen ze?
Wat drijft hen?

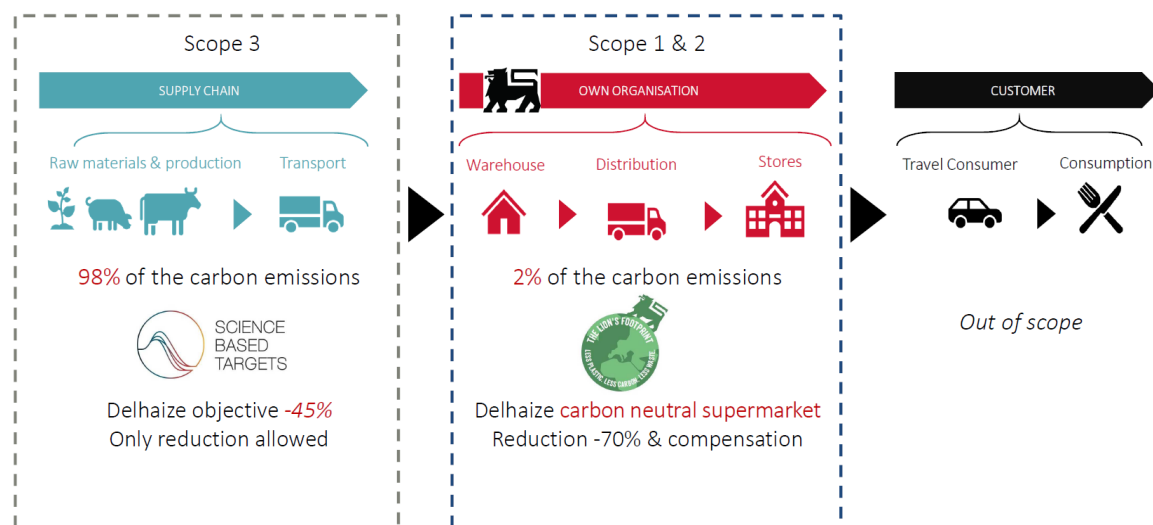
Klimaatconsulenten, wat drijft hen?

Evoluties

European
Commission

Corporate sustainability
reporting directive
(jan.2023)

Update of our scope 3 target end of 2022 to align with 1,5° scenario (before it was -15%)

Gevoeligheid van consumenten voor duurzaamheid neemt toe

19 NOVEMBER 2021

Klimaatconsulenten, wat drijft hen?

Evoluties

Stijgende vraag naar **inzicht in** en het **verlagen van**
de klimaat- en milieu-impact van onze landbouwproducten

Klimaatconsulenten, wat drijft hen?

Evoluties

Stijgende vraag naar **inzicht in** en het **verlagen van** de klimaat- en milieu-impact van onze landbouwproducten

→ Vraag van afnemers EN landbouwers!

Klimaatconsulenten, wat drijft hen?

Evoluties

“Vraag naar verlagen van klimaatimpact stijgt, hoe kan ik hier nu al mee aan de slag?”

“Welke maatregelen zijn haalbaar op mijn bedrijf?”

“Ik neem al veel maatregelen, hoe bewijs ik dit aan mijn afnemer?”

Klimaatconsulenten, wat drijft hen?

Evoluties

Op vraag van landbouwer

Klimrek traject

Diepgaand inzicht en advies op maat

“Vraag naar verlagen van klimaatimpact stijgt, hoe kan ik hier nu al mee aan de slag?”

“Welke maatregelen zijn haalbaar op mijn bedrijf?”

“Ik neem al veel maatregelen, hoe bewijs ik dit aan mijn afnemer?”

Klimaatconsulenten, wat drijft hen?

Evoluties

Op vraag van landbouwer

Klimrek traject

Diepgaand inzicht en advies op maat

Ondersteuning vanuit het GLB

“Vraag naar verlagen van klimaatimpact stijgt, hoe kan ik hier nu al mee aan de slag?”

“Welke maatregelen zijn haalbaar op mijn bedrijf?”

“Ik neem al veel maatregelen, hoe bewijs ik dit aan mijn afnemer?”

Klimaatconsulenten, wat drijft hen?

Evoluties

“Wat is de klimaatimpact van Vlaamse melk/aardappelen/vlees t.o.v. de impact uit de databanken?”

“Rond welke maatregelen moeten we nog extra werken in onze duurzaamheidsprogramma’s?”

“We hebben inzicht nodig in de klimaatimpact van onze toeleveranciers om te rapporteren over onze scope 3 emissies”

Klimaatconsulenten, wat drijft hen?

Evoluties: case melkveehouderij

Zuivelaar: duurzaamheidsdoelstellingen

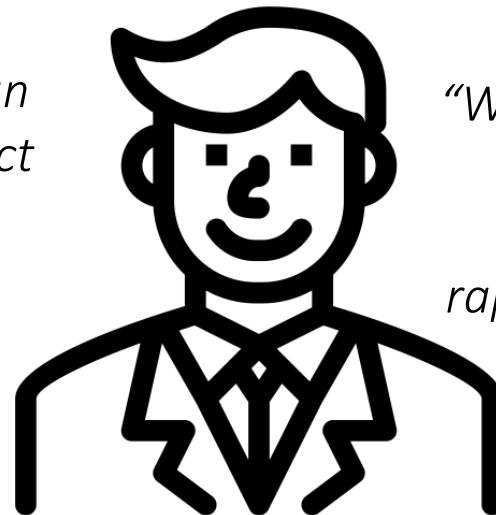
Klimrek scan melkvee

Inzicht in carbon footprint

“Wat is de klimaatimpact van Vlaamse melk t.o.v. de impact uit de databanken?”

“Rond welke maatregelen moeten we nog extra werken in onze duurzaamheidsprogramma’s?”

“We hebben inzicht nodig in de klimaatimpact van onze melkveehouders om te rapporteren over onze scope 3 emissies”

Klimaatconsulenten, wat drijft hen?

Evoluties: case melkveehouderij

Zuivelaar: duurzaamheidsdoelstellingen

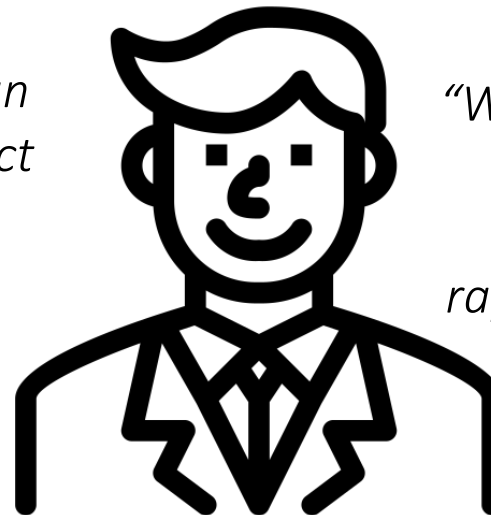
Klimrek **FAST**scan melkvee

Inzicht in carbon footprint **via verkorte tool (2024).**

“Wat is de klimaatimpact van Vlaamse melk t.o.v. de impact uit de databanken?”

“Rond welke maatregelen moeten we nog extra werken in onze duurzaamheidsprogramma’s?”

“We hebben inzicht nodig in de klimaatimpact van onze melkveehouders om te rapporteren over onze scope 3 emissies”

Klimaatconsulenten, wat drijft hen?

Evoluties: case melkveehouderij

Zuivelaar: duurzaamheidsdoelstellingen

Klimrek **FAST**scan melkvee

Inzicht in carbon footprint **via verkorte tool (2024).**

“Hoe ga ik met dit inzicht aan de slag?”

Klimaatconsulenten, wat drijft hen?

Evoluties: case melkveehouderij

Zuivelaar: duurzaamheidsdoelstellingen

Klimrek **FAST**scan melkvee

Inzicht in carbon footprint **via verkorte tool (2024).**

Op vraag van landbouwer

Klimrek traject melkvee

Diepgaand inzicht en advies op maat

“Hoe ga ik met dit inzicht aan de slag?”

Klimaatconsulenten, wat drijft hen?

Evoluties

Gelijkaardige evoluties in de andere sectoren verwacht.

“Wat is de klimaatimpact van Vlaamse melk/aardappelen/vlees t.o.v. de impact uit de databanken?”

“Rond welke maatregelen moeten we nog extra werken in onze duurzaamheidsprogramma’s?”

“We hebben inzicht nodig in de klimaatimpact van onze toeleveranciers om te rapporteren over onze scope 3 emissies”

Klimaatconsulent

**Het beroep van de
toekomst!**

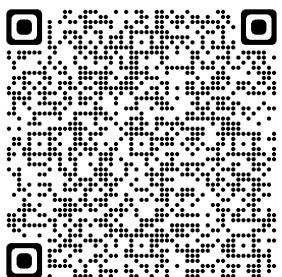

Klimrek

Meld je aan voor de
Klimrek
opleidingsdagen!

13 t/m 27 oktober, 2 dagen per sector + 2.5u digitale oriëntatie

Gratis, maar wel inschrijven via [deze link](#).

VRAGEN?

Met projectondersteuning van

Meer info: www.klimrekproject.be
Vragen of opmerkingen?
anne-sophie.sacre@ilvo.vlaanderen.be